

Missiv

Dnr 20REK2
2020-08-27

Kommunstyrelsen

Begäran om yttrande avseende revisionens förstudie - avyttring av mark till Microsoft

Det granskade ärendet

Gävle kommun, genom kommunstyrelsen, beslutade 2018-12-11 att godkänna försäljning av mark från kommunen till Microsoft Sweden inom fastigheterna Skogmur 3: 1 och Skogmur 4:1 i Ersbo. I samma ärende beslutade kommunstyrelsen att genomföra försäljningen i enlighet med upprättade förslag till köpekontrakt och på de villkor som däri anges. Den totala försäljningsarean uppgick till 66 hektar och priset bestämdes till 140 mnkr.

Slutligt köpekontrakt avseende del av fastigheten Gävle Skogmur 3:1 underskrivet av båda parter (kontrakt 1) 2019-02-08. Köpekontrakt 2 i diariet är odaterat.

Köpebrev avseende kontrakt 1 skrevs under av köparen 2019-06-13 (av kommunen 2019-03-25). Köpebrev avseende kontrakt 2 skrevs under av köparen 2019-10-18 (av kommunen 2019-11-19). Intäkten från affären påverkade 2019 års resultat.

Syftet med förstudien

De förtroendevalda revisorerna i Gävle kommun har utifrån sin riskbedömning gett PwC i uppdrag att genomföra en förstudie avseende markförsäljningen. Uppdraget har varit att granska om försäljningen har genomförts enligt gällande lagar och kommunens interna regelverk. Förstudien har även syftat till att ge underlag för revisorernas beslut om att eventuellt fördjupa granskningen av ärendet och kommunstyrelsens hantering därav.

Rapport 1 – Förstudie avseende avyttring av mark till Microsoft¹

Efter att förstudien och uppdraget till PwC avslutats uppmärksammade revisionen att konsulten inte fått för ärendet aktuella riktlinjer för marknavigeringar som beslutats i kommunfullmäktige 2018-12-10. Frågan om det var dessa riktlinjer som skulle tillämpas på kommunstyrelsens beslut om markförsäljningen som fattades dagen efter 2018-12-11 granskades alltså inte.

¹ Se bilaga 1

Granskningsresultatet av förstudien var därmed ofullständigt. Revisorerna beslutade ändå att nöja sig med förstudien och inte upphandla en fördjupad granskning.

Konsultens begäran om sedvanlig faktagranskning av rapporten hade inte besvarats av kommunledningen. Brister som konstaterats i handläggning av intentionsavtalet, instansfrågan och avsaknad av dokumenterad riskanalys kommunicerades vid möte mellan revisionen och kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören. Begäran om yttrande från kommunstyrelsen bedömdes därför inte tillföra något.

Rapporten över förstudien översändes som information till kommunstyrelsen samt till kommunfullmäktige. I missivet påpekades att det var otillfredsställande att konsulten inte fått samtliga dokument för att kunna fastställa om kommunens riktlinjer följts. Granskingen var avslutad för revisorernas del och skulle endast återrapporteras till kommunfullmäktige vid junisammanträdet.

Vid kommunstyrelsens sammanträde 9 juni togs revisionens ärende upp med föredragning av handläggande sektorchef, utanför fastställd dagordning. Kritik riktades mot revisionen. Närvarande förtroendevald revisor vid sammanträdet (utan yttranderätt i kommunstyrelsen) gavs inte tillfälle att bemöta de uppgifter som presenterades för styrelsen.

Revisorn uppfattade vid mötet att den planerade presentationen av granskingen vid fullmäktiges sammanträde 15 juni skulle flyttas fram till hösten och att kommunstyrelsen önskade få yttra sig beträffande förstudierapporten.

Denna punkt kan inte återfinnas i protokollet för mötet. Vid senare möte med kommunfullmäktiges ordförande, tillika ledamot i kommunstyrelsen, bekräftades att revisorn uppfattat kommunstyrelsens ställningstagande riktigt.

För att ha ett fullständigt underlag beslöt revisionen att ge uppdrag till konsulten att komplettera granskingen av de vid försäljningen beslutade riktlinjerna för avyttring av mark. Därefter beslutades begära yttrande av kommunstyrelsen enligt uttalat önskemål.

Rapport 2 - Uppföljande granskning rörande förstudie avseende avyttring av mark till Microsoft²

I Riktlinjer 201604 angavs att riktlinjerna får frångås i enskilda fall om det krävs för att ändamålsenligt kunna genomföra en detaljplan och att beslut om avsteg fattas av samhällsbyggnadsutskottet.

I de nya gällande riktlinjerna finns ingen reglering angående hur och om avsteg får göras, vilket innebär att eventuella avsteg är förbehållet kommunfullmäktige att besluta om, vilket inte har skett.

Kritiken i denna del kan alltså sägas ha skärpts vid bedömningen mot de nya riktlinjerna.

Revisionens slutsatser

Granskningsresultaten föranleder inte revisorerna att genomföra någon fördjupad granskning av ärendet. Att vi nu på kommunstyrelsens initiativ begär ett formellt yttrande med nedanstående frågor hoppas vi kommer att bidra till förbättringar i kommunstyrelsens arbete.

Revisorerna begär yttrande från kommunstyrelsen när det gäller handläggning av

- **Intentionsavtal** – Kommentera avvikelsen mot reglerna och vad som fortsättningsvis ska dokumenteras så att det går att bedöma om förutsättningar för ordförandebeslut är uppfyllda och att återrapportering sker enligt reglerna.
- **Markförsäljning – instansfrågan.** Redovisa vilka kriterier som gäller för att ett markanvisningsärende måste beslutas i kommunfullmäktige? Behöver regelverket förtydligas?
- **Markförsäljning - avvikelser från de av fullmäktige beslutade riktlinjerna.** Kommentera avvikelsen mot riktlinjerna och vad som ska dokumenteras för att det i framtiden ska säkras att riktlinjerna följs.
- **Risikanalys** - Redovisa kommunstyrelsens arbete med riskanalys och hantering av risker inför större etableringar.

Revisorerna önskar kommunstyrelsens yttrande senast 2020-10-13.

Eva-Karin Hamilton
Revisorskollegiets ordförande

Gunilla Beckman Ljung
Revisionschef

² Se bilaga 2

Bilagor:

1. Förstudie avseende avyttring av mark till Microsoft
2. Uppföljande granskning rörande förstudie avseende avyttring av mark till Microsoft